

Central University of Himachal Pradesh

(ESTABLISHED UNDER CENTRAL UNIVERSITIES ACT 2009)

Dharamshala, Himachal Pradesh-176215

NAAC Criterion-I

Key Indicator –1.3.2

List of Value added course which are optional and offered outside the curriculum of the programs and course content

1.3.2 Evidences

Department of Punjabi & Dogri

Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala,

Kangra

Central University of Himachal Pradesh

(ESTABLISHED UNDER CENTRAL UNIVERSITIES ACT 2009)

Dharamshala, Himachal Pradesh-176215

INDEX

Department of Punjabi & Dogri

S. No.	Description	Page No.
1.	List of New Courses Introduced Program-Wise During the Last Five Year Period	01-09

Value Added Course for (PG)

Course Code	Name of the Course	Year of introduction	Program
PB-VAC-401	ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਸਭਿਯਾਚਾਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਯਾਚਾਰ Sabhiyachar te Punjabi Sabiyachar	2021	M.A.
PB-VAC-402	ਮੈਟਾ-ਆਲੋਚਨਾ ਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਆਲੋਚਨਾ ਮੈਟਾ-ਆਲੋਚਨਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਆਲੋਚਨਾ Meta Alochana te Viharak Alochana	2021	M.A.
PB-VAC-403	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ Punjabi Bhasha Ate Gurmukhi Lipi	2021	M.A.
PB-VAC-404	ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ Parvasi Punjabi Sahit	2021	M.A.
PB-VAC-405	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ Adhunik Punjabi Galap	2021	M.A.

1.3.2.1

ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ

Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala

ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ

Department of Punjabi & Dogri

ਭਾਸ਼ਾ ਸਕੂਲ

(FACULTY OF LANGUAGES)

ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ

Department Of Punjabi & Dogri

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ (SYLLABUS)

FOR

Value Added Course for PG

ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ: 2021-22

Examinations: 2021-2022

ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ
Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala

1.3.2.1

ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ
Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala
ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ
Department of Punjabi & Dogri

2021-22

Value Added Course for PG

- ਪਹਿਲਾ ਪਰਚਾ : (PB-VAC-401) ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ (02 credits)
1st Paper : (PB-VAC-401) (Sabhiyachar te Punjabi Sabiyachar)
- ਦੂਜਾ ਪਰਚਾ : (PB-VAC-402) ਮੈਟਾ-ਅਲੋਚਨਾ ਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਲੋਚਨਾ (02 credits)
2nd Paper : (PB-VAC-402) (Meta-Alochana te viharak Alochana)
- ਤੀਜਾ ਪਰਚਾ : (PB-VAC-403) ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ (02 credits)
3rd Paper : (PB-VAC-403) (Punjabi Bhasha Ate Gurmukhi Lipi)
- ਚੌਥਾ ਪਰਚਾ : (PB-VAC-404) ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ (02 credits)
4th Paper : (PB-VAC-404) (Parvasi Punjabi Sahit)
- ਪੰਜਵਾਂ ਪਰਚਾ : (PB-VAC-405) ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ (02 credits)
5th Paper : (PB-VAC-405) (Adhunik Punjabi Galap)

20/10/2021

20/10/2021

ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ

Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala

ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ

Department of Punjabi & Dogri

Value Added Course for PG

ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ (PB-VAC-401)

(Sabhiyachar te Punjabi Sabiyachar)

(04 Credets)

ਸਮਾਂ : ਦੋ ਘੰਟੇ

ਕੁਲ ਅੰਕ : 100

ਭਾਗ : ਪਹਿਲਾ

- ਸਭਿਆਚਾਰ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ
- ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅੰਗ

ਭਾਗ : ਦੂਜਾ

- ਸਭਿਆਚਾਰ ਖੜੋਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਰਤਨ
- ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਭੂਗੋਲ ਦਾ ਅੰਤਰ - ਸੰਬੰਧ

ਭਾਗ : ਤੀਜਾ

- ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦਾ ਅੰਤਰ - ਸੰਬੰਧ
- ਸਭਿਆਚਾਰ , ਧਰਮ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਅੰਤਰ - ਸੰਬੰਧ

ਭਾਗ : ਚੌਥਾ

- ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਭੂਗੋਲਿਕ ਸਥਿਤੀ
- ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਰਵੇਖਣ (ਪਿਛੋਕੜ , ਮੱਧਕਾਲੀ ਸਭਿਆਚਾਰ , ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਦੌਰ , ਅਜਾਦੀ ਉਪਰੰਤ ਵਰਤਮਾਨ ਸਥਿਤੀ)

ਭਾਗ : ਪੰਜਵਾਂ

- ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਮੂਲ ਸੋਮੇ
- ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ

Value Added Course for PG

ਮੈਟਾ-ਅਲੋਚਨਾ ਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਲੋਚਨਾ (PB-VAC-402)

**(Meta-Alochana te viharak Alochana)
(04 Credets)**

ਸਮਾਂ :ਤਿੰਨ

ਕੁਲ ਅੰਕ :100

ਭਾਗ : ਪਹਿਲਾ

- ਮੈਟਾ-ਆਲੋਚਨਾ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ

ਭਾਗ : ਦੂਜਾ

- ਸਾਹਿਤ,ਆਲੋਚਨਾ ਤੇ ਮੈਟਾ-ਆਲੋਚਨਾ: ਅੰਤਰ-ਸੰਬੰਧ

ਭਾਗ : ਤੀਜਾ

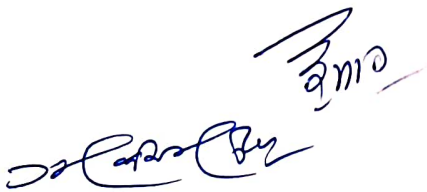
- ਵਿਹਾਰਕ ਆਲੋਚਨਾ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ

ਭਾਗ : ਚੌਥਾ

- ਡਾ.ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਲੇਖ 'ਸਾਹਿਤ ਸ਼ਾਸਤਰ' ਦਾ ਮੈਟਾ-ਅਧਿਐਨ

ਭਾਗ : ਪੰਜਵਾਂ

- ਵਿਹਾਰਕ ਆਲੋਚਨਾ: ਕਵਿਤਾ/ਵਾਰਤਕ

Value Added Course for PG

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ (PB-VAC-403)

(Punjabi Bhasha Ate Gurmukhi Lipi)
(04 Credets)

ਸਮਾਂ : ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ

ਕੁਲ ਅੰਕ : 100

ਭਾਗ : ਪਹਿਲਾ

- ਭਾਸ਼ਾ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨ
- ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਅੰਤਰ-ਨਿਖੇੜ
-

ਭਾਗ : ਦੂਜਾ

- ਆਰਥੋਗ੍ਰਾਫੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਆਰਥੋਗ੍ਰਾਫੀ: ਅੰਤਰ-ਸੰਬੰਧ
- ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ

ਭਾਗ : ਤੀਜਾ

- ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ: ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ
- ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਪਰਿਵਾਰ
- ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਰਪੇਸ਼ ਚੁਣੌਤੀਆਂ

ਭਾਗ : ਚੌਥਾ

- ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾ: ਅੰਤਰ-ਸੰਬੰਧ
- ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ: ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤਰ
- ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ: ਮੁਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

ਭਾਗ : ਪੰਜਵਾਂ

- ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪ੍ਰਾਚੀਨਤਾ
- ਗੁਰਮੁਖੀ ਆਰਥੋਗ੍ਰਾਫੀ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ
- ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਲਈ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ

Value Added Course for PG

ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ (PB-VAC-404)

(Parvasi Punjabi Sahit)

(04 Credets)

ਸਮਾਂ : ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ

ਕੁਲ ਅੰਕ : 100

ਭਾਗ : ਪਹਿਲਾ

- ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ
- ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ

ਭਾਗ : ਦੂਜਾ

- ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ: ਮੂਲ ਸਰੋਕਾਰ
- ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ: ਨਵੇਂ-ਰੁਝਾਣ

ਭਾਗ : ਤੀਜਾ

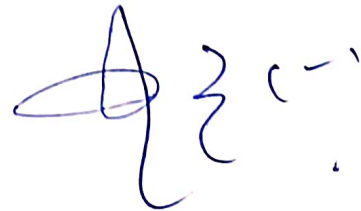
- ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ: ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
- ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ
- ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ: ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ

ਭਾਗ : ਚੌਥਾ

- ਸੁਰਿੰਦਰ ਗੀਤ: ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ
- ਸ਼ਬਦ ਸੁਨੱਖੇ: ਕਾਵਿ-ਸਰੋਕਾਰ
- ਸ਼ਬਦ ਸੁਨੱਖੇ: ਪਰਵਾਸੀ ਚੇਤਨਾ

ਭਾਗ : ਪੰਜਵਾਂ

- ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ: ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ
- ਪਾਰਲੇ ਪੁਲ: ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਰੋਕਾਰ
- ਪਾਰਲੇ ਪੁਲ: ਕਲਾਤਮਕ-ਜੁਗਤਾਂ

Value Added Course for PG

ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ (PB-VAC-405)

**(Adhunik Punjabi Galap)
(04 Credits)**

ਸਮਾਂ : ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ

ਕੁਲ ਅੰਕ : 100

ਭਾਗ : ਪਹਿਲਾ

- ਕਹਾਣੀ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ
- ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ

ਭਾਗ : ਦੂਜਾ

- ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਅਧਿਐਨ
- ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ

ਭਾਗ : ਤੀਜਾ

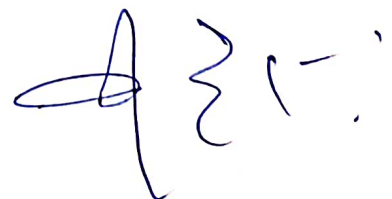
- ਨਾਵਲ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ
- ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ
- ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ

ਭਾਗ : ਚੌਥਾ

- ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ
- ਨਿਰਵਾਣ: ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ
- ਨਿਰਵਾਣ: ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪਰਿਪੇਖ

ਭਾਗ : ਪੰਜਵਾਂ

- ਗੁਰਮੀਤ ਕੜਿਆਲਵੀ: ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ
- ਹਾਰੀ ਨਾ ਬਚਨਿਆ: ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ

- ਹਾਰੀਂ ਨਾ ਬਚਨਿਆ: ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ

Three handwritten signatures in blue ink are arranged horizontally. The leftmost signature is a cursive name. The middle signature is a stylized name with a horizontal line underneath. The rightmost signature is a large, bold, stylized character.